

4. Конвенція з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року (з поправками 1995 року).
5. Мізерний В.М. Інститут інтеграції навчання з виробництвом / Мізерний В.М. [Електронний ресурс] – 18.09.2011 – точка доступу: <http://www.vstu.vinnica.ua>.
6. Навчальний план підготовки молодшого спеціаліста галузі знань 0701 “Транспорт і транспортна інфраструктура” спеціальності 5.07010403 “Експлуатація суднових енергетичних установок” кваліфікації 3141 “механік (судновий)” Морського коледжу ВНЗ “Херсонський державний морський інститут, 2010.
7. Самойленко П.И. Развитие дидактики физики как интеграционный процесс / П.И. Самойленко, А.В. Сергеев // Среднее профессиональное образование – 1998г. – №11-12, 1999 – №1, №2.
8. Сліпчишин Л.В. Інтегративний підхід до вивчення матеріалознавства та гуманітарних дисциплін у вищих професійних училищах машинобудівного профілю: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / АПН України; Інститут педагогіки і психології професійної освіти / Л.В. Сліпчишин. – Л., 2006. – С.206-229.
9. Сліпчишин Л.В. Інтегративний підхід до вивчення машинобудівного матеріалознавства та гуманітарних дисциплін у ВПУ / Л.В. Сліпчишин // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2006. – № 1. – С.57–65.
10. Собко Я.М. Алгоритмізація та структурування змісту інтегративних курсів у професійно-технічній освіті / Я.М.Собко. [Електронний ресурс] – 18.09.2011 – точка доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
11. Собко Я.М. Теоретико-методичні основи інтегративних курсів у професійно-технічній навчальних закладах / Я.М.Собко. [Електронний ресурс] – 01.10.2011 – точка доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.
12. Степанюк А.В. Інтеграція природничих дисциплін у школі / А.В.Степанюк, Т.В. Гладюк // Педагогіка і психологія.– 1996. – №1 – С.18-24.

Дендеренко А.А.

ИНТЕГРИРОВАННЫЕ КУРСЫ КАК СРЕДСТВО ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПОДГОТОВКИ МОРСКИХ СПЕЦИАЛИСТОВ В ВУЗАХ I-II УРОВНЕЙ АКРЕДИТАЦИИ

В статье рассматриваются вопросы влияния интеграции на качество подготовки морских специалистов, представлено изучение учебного плана морского учебного заведения на наличие интегрированных курсов, их анализ на степень интеграции.

Ключевые слова: интеграция, интегрированные дисциплины, морское высшее учебное заведение.

Denderenko O.O.

INTEGRATED COURSE AS THE WAY OF QUALITY INCREASING OF MARINE SPECIALISTS AT MARINE HIGH EDUCATIONAL ESTABLISHMENT I-II DEGREES

The question of integration effects on the quality of marine specialists are dealt with, and it is introduced the analysis of the educational plan of marine educational establishment for integrating course availability their analysis on the degrees of integration.

Key words: integration, integrated disciplines, marine high educational establishment.

УДК 378.147.091

Долинський Є.В.

ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У статті розглядаються можливості використання, особливості та переваги технологій дистанційного навчання у процесі мовної підготовки перекладачів. Увага зосереджується на програмних засобах, що сприяють розвитку професійної мовної компетентності у навчальному процесі.

Ключові слова: дистанційні технології, дистанційна освіта, самостійна робота, навчання перекладачів.

Одержавши найширший розвиток за кордоном, дистанційне навчання все більше поширюється в нашій країні. Все нові й нові заклади працюють за такою технологією, їхня кількість щорічно зростає, особливо у великих містах на базі відомих університетів, що мають відповідну матеріально-технічну базу й творчий професорсько-викладацький склад.

Подібна форма навчання незамінна для тих студентів ВНЗ, у кого немає часу й можливостей відвідувати заняття кожного дня чи зробити перерву в роботі для одержання освіти. До речі дистанційне навчання було задумом англійців саме для навчання простого народу з провінції. Навчання в системі дистанційної освіти вимагає досить серйозної комп'ютерної, методичної, інформаційної підготовки [2]. Ця форма освіти перспективна саме в системі професійної освіти – особливо у вищих навчальних закладах, центрах перепідготовки та підвищення кваліфікації. Саме тому дослідження з проблеми дистанційного навчання у ВНЗ є актуальним.

За останні роки в педагогічній літературі проведено дослідження у різних напрямках в галузі теорії та практики дистанційної освіти. Серед них можна виділити роботи, які присвячені розробці понятійно-термінологічного апарату дистанційної освіти (О. Андрєєв, А. Бершадський, М. Карпенко, А. Калмиков, І. Краєвський, Е. Полат, І. Роберт, В. Солдаткін, В. Тихоміров та інші), у яких поняття “дистанційна освіта” розглядається як форма одержання освіти на відстані, як метод навчання та як поєднання інформаційних технологій. У багатьох працях розкриваються питання доцільності використання дистанційних засобів навчання на різних типах занять (лекційні та практичні).

Мета статті – розкрити можливості використання дистанційних технологій навчання в процесі підготовки майбутніх перекладачів, зокрема, в процесі самостійної підготовки.

Для ефективного використання дистанційних технологій у навчальному процесі ВНЗ потрібен системний підхід, який забезпечує вирішення завдань із технічним, програмним навчально-методичним, кадровим, нормативно-правовим забезпеченням, управлінням процесом дистанційного навчання та розвитком дистанційних технологій.

У методиці застосування технологій дистанційного навчання зауважується, що дистанційне навчання забезпечується застосуванням сукупності освітніх технологій, за якої цілеспрямована опосередкована чи не повністю опосередкована взаємодія студента та викладача відбувається незалежно від місця їхнього знаходження та розташування в часі на основі педагогічно організованих інформаційних технологій, перш за все, з використанням засобів телекомунікації [4, с. 73].

Складовими частинами нових навчальних технологій дистанційної освіти є:

- нова методологія та методика навчання;
- інформатизація та комп'ютеризація навчання;
- використання телекомунікаційних мереж Інтернет;
- організація в рамках мережі командної роботи над навчальним проектом з загальним доступом до баз даних.

Оскільки нові навчальні технології базуються на основі структурування дисципліни, знань у процесі навчання, то такий підхід дозволяє виокремити складові знань:

- потребують аудиторних занять і особистісного спілкування студента з викладачем;
- можливі для вивчення в індивідуальному порядку за умов належного методичного забезпечення;
- потребують вивчення на основі модельного підходу та практичного навчання;
- потребують практичної роботи з технікою [4, с. 116].

Збільшення вимог до перекладу як професійної діяльності призвели до інтенсифікації навчального процесу майбутніх перекладачів і змін структури ринку перекладацьких послуг. Потребують вирішення питання залучення нових можливостей для якісної підготовки майбутніх перекладачів, створення програмного забезпечення перекладацької діяльності.

Під програмним забезпеченням перекладацької діяльності запропонованим професором Т. Коваль, розуміють “сукупність програм, процедур, правил і документації для забезпечення роботи комп’ютера та мережних засобів” [1, с. 199]. Дослідниця розрізняє системне та прикладне програмне забезпечення, яке необхідне для вирішення перекладацьких завдань.

Системне програмне забезпечення – це набір програм, що виконують базові функції для організації процесу пошуку та обробки даних, обслуговування складових комп’ютера і надають користувачу зручні способи діалогу [1, с. 199].

Прикладне програмне забезпечення – це комплекс прикладних програм, за допомогою яких перекладач виконує управлінські, творчі, навчальні та інші задачі. До прикладного програмного забезпечення відносять текстові процесори, графічні редактори, системне управління базами даних, електронні таблиці, веб-редактори, системи автоматичного перекладу, електронні словники та ін. [1, с. 200].

Опанування іноземною мовою та навичками перекладу у процесі мовної підготовки перекладачів за допомогою технологій дистанційного навчання відбувається на тематичних форумах, відеоконференціях, олімпіадах, курсах та проектах на Інтернет-сайтах. Формування мовленнєвої перекладацької компетенції здійснюється за допомогою поєднання у навчальному процесі різних видів дистанційних технологій: спеціально розробленого лінгводидактичного програмного забезпечення, навчальних аудіо- та відеопрограм, телекомунікаційних ресурсів Інтернет, “мережних технологій, кейс-технологій, ТВ-технологій” [5, с. 100].

У ході мовної підготовки перекладачів існуючі комп’ютерні навчальні програми дозволяють підвищити мотивацію та інтерес до навчання, забезпечити індивідуалізацію навчального процесу, забезпечити наочність навчання, що сприяє більш глибокому і свідомому засвоєнню матеріалу, ефективно реалізуються функції контролю за навчальним процесом.

На практичному занятті з іноземної мови викладач може за допомогою технологій дистанційного навчання забезпечити подачу нового лексичного, граматичного, фонетичного чи іншого навчального матеріалу, його опрацювання, повторення, закріплення, контроль мовленнєвих знань, умінь та навичок студентів конкретної теми шляхом виконання вправ, тестів тощо. Спостереження та аналіз результатів навчальної діяльності свідчить про те, що використання засобів дистанційного навчання на практичних заняттях уможливує індивідуалізацію і диференціацію навчання, підвищує об’єктивність контролю знань. Студенти краще засвоюють, мовленнєві знання через аудіо-, відеоподання матеріалу та тренують такі професійні перекладацькі якості, як пам’ять, гнучкість мислення, швидкість реакції, креативність у прийнятті рішень тощо [6, с. 203].

Яскравим прикладом “долучення” додаткових можливостей до навчального процесу є організація самостійної роботи студентів із використанням технологій дистанційного навчання.

Питання самостійної підготовки є, на наш погляд, актуальним, оскільки на самонавчання нині виділяється значна кількість часу. Самостійна навчальна робота студентів є однією з найважливіших складових навчального процесу. Тому ми не можемо недооцінювати важливість правильно організованої самостійної роботи, оскільки методично грамотна поставлена робота дає змогу привести її у відповідність до індивідуальних можливостей студентів.

Під час самостійної мовної підготовки з використанням технологій дистанційного навчання перед майбутніми перекладачами відкриваються необмежені можливості самоосвіти, поглиблення власних знань у конкретній предметній галузі. Саме на початковому етапі навчання закладаються основи професійних і фундаментальних знань, формуються навички організації процесу самостійного вивчення іноземної мови майбутніми перекладачами. Безперечно, від рівня розвитку навичок самостійного вивчення іноземної мови залежить кінцевий результат, якість їх навчальної та наукової роботи на старших

курсах. Тому сам процес самостійної мовної підготовки повинен враховувати індивідуальні здібності, ступінь розвитку вмінь і навичок іноземної комунікативної компетентності, рівень пізнавальної активності та мотивації кожною студента, у поєднанні з особливостями майбутньої професійної діяльності.

Самостійна науково-дослідна робота, написання курсових і дипломних робіт, проходження перекладацьких практик сприяє розвитку аналітичних здібностей, креативного мислення та інтелекту студента.

Поточний та підсумковий контроль результатів засвоєння навчального матеріалу здійснюється за допомогою проведення опитувань, контрольних робіт, заліків, іспитів. Але найбільш зручними та оперативними, на нашу думку, є тестові програми (закритий тест, відкритий тест, завдання на вибір, завдання на зіставлення тощо).

Використання засобів дистанційного навчання у поєднанні з інформаційними технологіями, зокрема, комп'ютерними вправами і лінгвістичними іграми у процесі мовної підготовки перекладачів дозволяє забезпечити швидше та краще засвоєння лексико-граматичних знань; застосування різноманітних програм мультимедіа розвивають вміння сприймати і розуміти іноземну мову на слух; використання електронних словників та довідкової літератури сприяє збільшенню лексичного запасу студентів; системи машинного перекладу формують навички двостороннього перекладу та редагування машинного перекладу; тестові програми дають можливість об'єктивно контролювати якість засвоєння навчального матеріалу [6, с. 204].

Отже, у процесі мовної підготовки майбутніх перекладачів використання засобів ДНІ сприяє: індивідуалізації та диференціації навчальної діяльності; творчому характеру процесу навчання; формуванню вмінь добувати, аналізувати та систематизувати необхідну інформацію з різноманітних джерел; створенню справжнього іншомовного середовища за рахунок і телекомунікаційних контактів з носіями мови; формуванню в студентів міжкультурної комунікації, мовленнєвої компетентції; формуванню навичок науково-дослідної роботи. Тому порушена в статті проблема потребує подальшого вивчення.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Коваль Т. І. Особливості використання дистанційних технологій навчання у вищій школі. Теоретичні питання освіти і виховання: зб. наук. праць КНЛУ № 42'2010 / Т. І. Коваль. – К., 2010. – С. 198–202.
2. Костікова І. І. Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов засобами інформаційно-комунікаційних технологій: дис. ... докт. пед. наук / І. І. Костікова. – Х., 2008. – 544 с.
3. Кухаренко В. Роль викладача в системі дистанційного навчання / В. Кухаренко, О. Рибалко, Н. Твердохлебова // Новий колегіум. – 2004. – № 5–6. – С. 86–88.
4. Селевко Г. К. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. / Герман Костантинович Селевко. – М.: НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с.
5. Сисоева С. О. Неперервна професійна освіта в контексті її технологічного забезпечення / С. О. Сисоева // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. – Вип. II. – 2004. – С. 96–103.
6. Шупта О.В. Мовна підготовка перекладачів з використанням дистанційних технологій навчання / О. В. Шупта // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. – Вип. 589. Педагогіка і психологія. – Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2011. – С. 200–205.

Долинский С.В.

ТЕХНОЛОГИИ ДИСТАНЦИОННОГО ОБУЧЕНИЯ КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ ЯЗЫКОВОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ ПЕРЕВОДЧИКОВ

В статье рассматриваются возможности использования, особенности и преимущества технологий дистанционного обучения в процессе языковой подготовки переводчиков. Внимание сосредотачивается на программных средствах, способствующих развитию профессиональной языковой компетентности в учебном процессе.

Ключевые слова: дистанционные технологии, дистанционное образование, самостоятельная работа, обучение переводчиков.

Dolynskiy E.V.

DISTANCE LEARNING TECHNOLOGIES AS EFFECTIVE TOOL OF TRANSLATORS' LANGUAGE TRAINING

This article deals with possibilities of using, the advantages and peculiarities of distance language technologies in the process of translators' language training. The author stresses the computer means which develop the professional language competence at higher school.

Key words: distance learning technologies, distance education, self study, trainingtranslators.

УДК 378+376.68+81'233+008+659.1

Ісаєнко А.А.

***КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТЕКСТ: ЗВ'ЯЗОК МОВИ І КУЛЬТУРИ
(ЛІНГВОДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ)***

У статті розглянуто лінгводидактичний аспект аналізу креолізованих рекламних текстів, їх значення для розвитку комунікативно-мовленнєвих умінь іноземних студентів у процесі викладання української мови як іноземної.

Ключові слова: українська мова як іноземна, міжкультурний діалог, креолізовані тексти.

Реалії нашого сьогодення засвідчують перехід від гасельного оволодіння українською мовою до практичного уведення її в усі сфери життя. Поступово, хоча час від часу і дещо уповільнене, запровадження державної мови в політичне, ділове, економічне спілкування потребує знання української мови від усіх, хто пов'язує свою долю – особисту чи бізнесову – з Україною. Це, у свою чергу, спричиняє необхідність оптимізувати процес викладання української мови як іноземної на підготовчих факультетах ВЗО техніко-економічного, природничого і гуманітарного профілю. Тут, як відомо, опановують мову студенти-іноземці, далекі від філології, вивчають, так би мовити, з необхідності. Завдання викладача за таких умов, по-перше, зробити цю необхідність свідомою, а, по-друге, в найкоротший термін сформувати відповідні комунікативно-мовленнєві вміння і навички.

Наразі проблематику лінгводидактичної сутності міжкультурної парадигми в аспекті співвідношення ключових понять тріади “мова-культура-соціум” в Україні досліджують Ф. С. Бацевич, Ж. Д. Горіна, П. М. Донець, В. Ф. Дороз, В. В. Жайворонок, В. І. Кононенко, Т. А. Космеда, Л. І. Мацько, Г. В. Онкович, О. І. Потапенко, Л. В. Скуратівський, В. І. Тихоша та інші, наголошуючи на тому, що “мова і культура – це дві семіотичні системи, що в семіотичному просторі одна одної займають значне місце і надзвичайно важливі ролі виконують у їх прагматиконах – мова у прагмакультурі, а культура у прагмалінгвістиці” [2, с. 119]. Окреслені вченими методичні принципи співвивчення мови і культури, міжкультурного діалогу створюють умови і для полікультурного розвитку мовної особистості студента-іноземця в умовах мовної полікультурної освіти в Україні [1, с. 2]. Цілком погоджуємося з думками науковців, що зануренню студентів у природне україномовне культурне середовище якнайкраще сприятиме створення наскрізної національно орієнтованої методики навчання української мови як іноземної, практичній реалізації окремих аспектів якої присвячено цю статтю.

Метою цієї наукової розвідки є визначення лінгвістичних і культурологічних характеристик креолізованого рекламного тексту, а завданням – методична інтерпретація українськомовних засобів масової комунікації в процесі викладання мови іноземним студентам.